

Kostarika nodrošinās nelegālās mežizstrādes identificēšanu savos mežos

Avoti: *wits.worldbank.org*, *WoodCentral*, *LMSF*

Šī Centrālamerikas valsts turpina darbu pie valsts mežu izsekojamības sistēmas izveides, kas ir svarīgākais instruments, lai garantētu koksnes izmantošanas likumību un ilgtspējīgu meža nozares attīstību.

2022. gadā *Kostarika kļuva par pirmo valsti Latīņamerikā un Karību reģionā, kas saņēma maksājumus no Pasaules Bankas Mežu oglekļa partnerības fonda par oglekļa emisiju samazināšanu, ko rada atmežošana un mežu degradācija — tas ir atpazīstams kā *REDD+*.

Kostarika vēlas palielināt mežsaimniecības produktu eksportu, kas šobrīd veido tikai nepilnu 1 % no kopējā eksporta. Valsts Vides un enerģētikas ministrija atbalsta jaunas valsts mežu izsekojamības sistēmas izveidi, kuras mērķis ir nodrošināt eksporta atbilstību Eiropas Savienības tiesību aktam par Atmežošānu (*EUDR*) un ***Lacey Act* likumam.

“Kostarika ir panākusi ievērojamu progresu mežu likumības jomā, bet nākamais solis ir integrēt jaunās tehnoloģijas un inovācijas procesā, lai nodrošinātu izsekojamību no saimniecības līdz primārajam koksnes produktam. Tas nav tikai jautājums par kontroli, bet gan par pārredzamības, atbildības un konkurētspējas nodrošināšanu kokmateriālu tirdzniecībā,” uzsvēra Kostarikas vides un enerģētikas ministrs Francs Tatenbahs.

Kā atzīst Kostarikas Tehnoloģiskā institūta Mežsaimniecības skolas direktore Sintija Salasa, pasaulē strauji pieaug pieprasījums pēc FSC un PEFC sertificētas un likumīgi iegūtas koksnes. Izsekojamība ir svarīgākais instruments legālas kokmateriālu tirdzniecības veicināšanai. „Kostarika, kas ir atpazīstama kā valsts ar apņemšanos nodrošināt vides ilgtspējīgu attīstību un stingru mežsaimniecības tiesisko regulējumu, patlaban saskaras ar uzdevumu stiprināt izsekojamības sistēmas, sākot no kokiem mežā līdz zāģbaļķiem, kas nonāk kokzāģētavās vai starptautiskajā tirgū.”

Šie pasākumi ietver tādu instrumentu izmantošanu, kas ļauj nepārtraukti izsekot kokmateriāliem visā ražošanas ķēdē, nodrošinot to izcelsmes pārbaudāmību un likumīgas, ilgtspējīgas un atbildīgas prakses ievērošanu visos posmos: “Valsts koksnes izsekojamības sistēma ne tikai veicina uzticību mūsu mežsaimniecības produktiem, bet arī nodrošina atbildīgos ražotājus ar instrumentiem, lai pierādītu, ka to kokmateriāli ir iegūti saimniecībās, kas atbilst visiem tiesiskajiem un vides standartiem,” norādīja Mežsaimniecības, kokrūpniecības nozaru kameras izpilddirektore Natālija Šasona-Sida.

Saskaņā ar EUDR Kostarika ir klasificēta kā “zema riska” valsts.

Pašreiz Kostarika katru gadu eksportē mežsaimniecības un kokrūpniecības produktus vairāk nekā 370 miljonu ASV dolāru vērtībā, no kuriem vairāk nekā 75 % tiek eksportēti uz Centrālamerikas kaimiņvalstīm (tostarp vairāk nekā 100 miljonu ASV dolāru vērtībā uz Gvatemalu, 43,3 miljonu ASV dolāru vērtībā uz Nikaragvu un 42,8 miljonu ASV dolāru vērtībā uz Panamu). Liela daļa tās tirdzniecības ar Amerikas Savienotajām Valstīm un Eiropu ir tīkkoka eksports, ko izmanto jahtu klājiem un grīdām. Kostarika, kas ir zema riska valsts saskaņā ar Eiropas Savienības jauno valstu klasifikācijas sistēmu palīdz mazināt tīkkoka deficītu pasaules tirgos.

** **Kostarika (Kostarikas Republika)** ir valsts Centrālamerikā. Tā robežojas ar Nikaragvu ziemeļos, Karību jūru ziemeļaustrumos, Panamu dienvidaustrumos un Klusā okeāna dienvidrietumos, kā arī tai ir jūras robeža ar Ekvadoru uz dienvidiem no Kokosa salas. Valsts iedzīvotāju skaits ir aptuveni pieci miljoni un tās platība ir gandrīz 51 180 km². Aptuveni 352 000 cilvēku dzīvo galvaspilsētā un lielākajā pilsētā Sanhosē, bet apmēram divi miljoni cilvēku dzīvo tās aglomerācijā. Neskatoties uz nelielo platību, Kostarika ir viena no valstīm ar lielāko bioloģisko daudzveidību visā Latīņamerikā.*

*** **1900. gada Leisija likums (Lacey Act)** ir Amerikas Savienoto Valstu dabas aizsardzības likums , kas (ar vēlāk pieņemtiem grozījumiem) aizliedz tirdzniecību ar savvaļas dzīvniekiem, zivīm un augiem, kas ir nelikumīgi iegūti, glabāti, transportēti vai pārdoti.*